

STRONGER ROOTS

PLATFORMA RODÍN DETÍ SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM:
KEĎ PRÍBEHY MENIA SYSTÉM

Ako organizácia rodín detí so zdravotným znevýhodnením využila silu osobných stretnutí na budovanie spojenectiev

Nadace OSF · Nadácia otvorenej spoločnosti · NIOK · glopolis · Batory Foundation

Financováno Evropskou unií

OBSAH

Výzva neviditeľnosti	3
Mapa zúčastnených strán ako základ	3
Živá kniha: Metóda, ktorá funguje	4
Výzvy špecifického tímu	6
Kľúčové poznatky	6
Praktické odporúčania	7

Foto: Antoni Shkraba

Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením

Platforma rodín poskytuje rodinám s deťmi so zdravotným znevýhodnením odbornú podporu, založenú na osobných skúsenostiach svojich členov a prepája ich s odborníkmi a ďalšími podporujúcimi mimovládnymi organizáciami. Zároveň sa zasadzuje za práva týchto rodín na celoslovenskej aj regionálnej úrovni a usiluje sa o lepšie porozumenie spoločnosti voči témam zdravotného znevýhodnenia a inklúzie do bežného života.

Organizácia zamestnáva spolu 16 ľudí (približne 10 plných úväzkov) a spolupracuje so 45 dobrovoľníkmi, ktorí pôsobia ako peer poradcovia – rodičia podporujúci iných rodičov detí so zdravotným znevýhodnením.

Foto: Antoni Shkraba

Výzva neviditeľnosti

Hoci Platforma rodín patrí medzi silné iniciatívy, jej regionálny dosah nebol dostatočný a o jej aktivitách vedelo stále málo rodín s deťmi so zdravotným znevýhodnením či relevantných odborníkov. Práve v roku realizácie projektu Stronger Roots otvorila aj štyri regionálne centrá, ktoré organizovali komunitné a voľnočasové aktivity, ako aj podporné skupiny pre rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením. Tímy v regiónoch potrebovali posilniť svoje postavenie a viditeľnosť.

V projekte Stronger Roots bolo preto dôležitým cieľom zvýšiť povedomie o organizácii a jej aktivitách, ktoré ponúka rodinám s deťmi so zdravotným znevýhodnením aj odbornej verejnosti, a zároveň zlepšiť koordináciu poskytovanej podpory. Ďalším cieľom bolo diverzifikovať finančné zdroje a zamerať sa na firemných a individuálnych darcov.

Po úvodnej príprave komunikačnej stratégie – určení cieľových skupín, spôsobu a obsahu komunikácie – rozšírila Platforma rodín svoje pôsobenie na sociálnych sieťach. Založila si profil na LinkedIn s cieľom osloviť potenciálnych darcov a prehľadne prezentovať svoju činnosť. Na Facebooku vznikli profily Regionálnych centier, ktoré si jednotlivé tímy postupne začali spravovať samostatne. Zverejňujú najmä lokálny obsah, čo prinieslo zaujímavý nárast sledovanosti komunitným publikom a aj rozmanitosť tém.

Dôležitým krokom bolo aj spracovanie existujúcej databázy kontaktov, aby ju bolo možné efektívne využiť na zasielanie newsletterov. Dlhodobo sa to nedarilo najmä pre technické a personálne limity, čím zostával dôležitý komunikačný kanál nevyužitý. Newsletter sa postupne podarilo viac diverzifikovať, teraz je doručovaný podľa tém, adresátov či regiónov – každá skupina tak môže dostávať obsah podľa detailnejších zacielení jej preferencií.

Mapa zúčastnených strán ako základ

Ďalším krokom bolo prehĺbenie a rozšírenie osobných vzťahov v regiónoch prostredníctvom komunitných stretnutí, na ktoré boli pozvané rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením, školy, miestne úrady a ďalší kľúčoví partneri. Hostí vybrali na základe existujúcej databázy kontaktov, ktorú mala Platforma rodín už v tej chvíli vytvorenú zo svojho pôsobenia a praxe.

Z množstva subjektov boli vybrané tie, ktoré mali najväčší vplyv na život rodín s deťmi so zdravotným znevýhodnením a zároveň prejavovali otvorenosť k inklúzii. Pozvaní boli aj zástupcovia potenciálnych firemných darcov.

Foto: Platforma rodín – Vizuál kampane

Živá kniha: Metóda, ktorá funguje

Stretnutia dostali názov Hovory o inklúzii a využívali aj metodiku Živej knihy – autentické a osobné zdieľanie príbehu konkrétnej rodiny s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením. Účastníci mohli klásť otázky, ktoré by sa vo formálnom prostredí často neodvážili položiť.

„Živá kniha – to nie je tak, že ktokoľvek príde a niečo porozpráva. Musí to byť rodič, ktorý dokáže svoj príbeh vyrozprávať bez prehnaných emócií alebo ich vie regulovať, keď sú veľmi silné. Pätnásť minút sa venuje samotnému príbehu a potom nasleduje 20–30 minút na otázky," vysvetľuje Monika Fričová.

Znalosť zloženia publika umožnila rozprávačom zakomponovať do príbehu momenty, s ktorými sa poslucháči mohli stotožniť a ktoré mohli posilniť ich empatiu a zážitok, a tak ich mohli motivovať k väčšej angažovanosti v prospech rodín s deťmi so zdravotným znevýhodnením.

Metóda pomohla preklenúť odstup medzi rodinami s deťmi so zdravotným znevýhodnením a kľúčovými aktérmi a vytvorila priestor na plánovanie spoločných iniciatív. Vďaka tomu sa ako priamy benefit a výsledok podujatí konali aj ďalšie nadväzné stretnutia.

„Na jednom našom podujatí bola aj riaditeľka odboru školstva na mestskom magistráte, ktorá má pod sebou desiatky škôl. Výsledkom bolo, že sme zorganizovali ďalších päť stretnutí riaditeľov škôl s rodinami s deťmi so zdravotným znevýhodnením, ktoré chceli svoje deti umiestniť do bežných tried," hovorí Monika Fričová.

Spätná väzba od účastníkov ukázala, že stretnutia v nich zanechali silný dojem a pocit väčšej osobnej zodpovednosti.

„Často sme videli, že ľudia túto prácu robia roky, no bez priameho kontaktu s rodinami s deťmi so zdravotným znevýhodnením. Majú s nimi len krátke formálne stretnutia, vnímajú ich ako čísla v štatistikách a výkazoch. Zrazu sa tieto čísla premenili na konkrétny príbeh, a to v nich spustilo veľa nových uvedomení."

Monika Fričová

Foto: Yan Krukau

Výzvy špecifického tímu

Platforma rodín čelila pracovným výkyvom – až 95 % zamestnancov a dobrovoľníkov sú rodičia detí so zdravotným znevýhodnením. To znamená obmedzenú dostupnosť, náročnejšiu koordináciu a rôznu úroveň zručností. V čase, keď sa projekt dostal do výkonnej fázy, bolo náročné udržať kvalitu práce bez narušenia vzťahov v tíme.

Pomohla intenzívna podpora, sprevádzanie pri nových úlohách a vedomé budovanie kapacít tímu – prepojenie centrály a regiónov, odovzdávanie know-how. Po náročnom začiatku získali zamestnanci väčšie profesijné sebavedomie a prevzali väčšinu aktivít. Regionálne centrá dnes fungujú oveľa sebavedomejšie a nezávislejšie.

„Keď dokončíme nejakú prácu, ľudia z tímov chcú hneď spätnú väzbu a rekapituláciu. Už nečakajú na hodnotenie so strachom, sú samostatnejší a majú reálnejší obraz o sebe. Vedia, že to, čo robia, má hodnotu, a to je najviac," hovorí Jana Lučeničová.

KĽÚČOVÉ POZNATKY

- **Osobný kontakt prekonáva bariéry**
  Práca s potenciálnymi podporovateľmi osobne prináša oveľa lepšie výsledky než dištančná komunikácia.
- **Emócie a zážitky sú silnejšie než fakty**
  Pri odovzdávaní informácií je kľúčové používať zážitok a emócie, nielen suché dáta.
- **Jednoduchosť a intenzita v komunikácii**
  Komunikujte jednoducho, ale často – pravidelnosť a konzistentnosť sú dôležité.
- **Špecializácia prináša lepšie výsledky než rozptyľovanie**
  Je lepšie robiť jednu vec poriadne než sedem vecí v nedostatočnej kvalite.

PRAKTICKÉ ODPORÚČANIA

01

Kapacity tímu je potrebné dôkladne plánovať, nastavovať a priebežne vyhodnocovať

Zároveň je dôležité vytvárať priestor na to, aby tím dokázal nielen plniť zverené úlohy, ale mal aj podmienky na svoj profesionálny rast.

02

Vytvorte si mapu zúčastnených strán

Systematické zmapovanie kľúčových hráčov v regióne vám pomôže efektívnejšie cieliť aktivity. Zamerajte sa na tých, ktorí už „idú s vami“, svoju energiu tak využijete lepšie než „prebúdzaním spiacich“.

03

Používajte metodiku Živej knihy

Osobné príbehy majú väčšiu silu než prezentácie.
Dbajte však na to, aby rozprávači boli na tento prístup pripravení.

04

Učte sa od iných organizácií

Veľa sa toho môžete naučiť od iných – vždy je dobré zdieľať a zároveň sa učiť od tých pokročilejších, ale aj z chýb druhých. Pri zameraní na výkon nám často uniká potenciál zdieľania skúseností s ostatnými neziskovými organizáciami.

STRONGER ROOTS

Táto prípadová štúdia vznikla v rámci programu Stronger Roots.

Cieľom programu Stronger Roots je zvýšiť odolnosť organizácií občianskej spoločnosti a ich sietí, posilniť ich sociálny kapitál a začleniť ich do komunít a spoločností, v ktorých pôsobia. Program realizujú Nadace OSF Praha, Nadácia NIOK, Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava a Glopolis.